

Stamboek in de belangstelling

Tijdens Boot Holland bood Pier Piersma de SSRP weer een deel van zijn stand aan om alle informatie over schepen en eigenaren die in ons archief zitten, te delen met belangstellende bezoekers van beurs en stand. De 'klassieke' hoek van de beurs heeft een warme uitstraling en trekt daardoor toch de nodige belangstelling.

Pier heeft de restauratie van het boeiertje *Dieuwertje D* nagenoeg klaar en het bewijs daarvan lag uitbundig op zijn stand te pronken. Het is de bedoeling dat het schip bij de aanvang van de Friese Reünie in augustus te water gaat. Tijdens de beurs konden we ook nog een aantal schepen her-inschrijven die we al een aantal jaren uit het oog waren verloren. En het aardige is dat er aan elk schip wel een verhaal hangt. Wij dachten dat we bijvoorbeeld van de *Dieuwertje D* al heel veel wisten, maar tijdens de beurs werden we geconfronteerd met een prachtig nieuw verhaal van Benno Spaans van de website www.sail-point.nl

Wie van eiken hou(dt)

De exacte bouwdatum is niet bekend, maar aangenomen wordt dat dit schip in 1941 door Feike Lantinga is gebouwd. Onder welke naam het schip te water is gelaten is ook niet bekend. Vele verhalen doen de ronde, maar ik heb het niet op feiten kunnen terughalen. Het schijnt dat het schip op eigen risico is gebouwd, tegelijk met het Friese jacht *Jansje Maria*. Lantinga had hout genoeg voor het bouwen van twee schepen. De Duitse bezetters confisqueerden vele schepen. Lantinga was bang zijn schip kwijt te raken aan de Duitsers en liet het afzinken.

De naam *Dieuwertje D* komt van *Dieuwertje Dykema*. Dit was mogelijk de schuilnaam van een vrouwelijke verzetsstrijdster Esmée Adrienne van Eeghen. De oorspronkelijk, uit Amsterdam afkomstige, Esmée hielp in Amsterdam al

mee met het onderduiken van Joodse studenten. Toen zij in Friesland in het verzet kwam heeft ze zich daar gevestigd. In het verzet werd zij gebruikt als koerier. Haar koelbloedigheid en charmes waren geducht. Het is bekend dat zij geheel zelfstandig wapentransporten uitvoerde. Ze kreeg de opdracht in contact te komen met een Duitse officier van de Sicherheitsdienst (SD). Gebruikmakend van haar charmes wist zij hierin te infiltreren. Later kreeg zij een liefdesrelatie met een andere Duitse officier en ging met hem samenwonen. Dit was niet met haar rol binnen het verzet te combineren en zij kwam in opspraak. Deze gebeurtenissen inspireerde scenarioschrijver Gerard Soeteman voor de film "Zwartboek". Dit is geen waar gebeurd verhaal, maar samengesteld uit waargebeurde feiten. Hierin heeft het verhaal van Esmée van Eeghen/*Dieuwertje Dykema* model gestaan voor de rol van Rachel Stein/Ellis de Vries. In een scene uit deze film wordt een boerderij door een vliegtuig beschoten. Een van de bommen mist zijn doel en komt vlak naast een zeilboot terecht waar Ellis de Vries in zat. In de film is het een BM, maar volgens het verhaal was het de boeier *Dieuwertje D*. Het scheepje heeft, herleidend naar deze gebeurtenis, haar naam gekregen.

Het gehele verhaal is nog veel uitgebreider, maar dat kunt u op de website van Benno nalezen. Maar ook is nog veel van de geschiedenis onduidelijk. Heeft u aanvullingen? Wij horen het graag.

Tjotter Maria

Op de stand kwam ook de familie Mastenbroek uit Heemstede met een vraag over de tjotter *Maria*. De eigenaar van de *Maria* was, voor de Tweede Wereldoorlog, de grootvader van mevrouw Mastenbroek en heette Martinus Pot, woonde in Leeuwarden in de *Maria* Louisestraat.

De tjotter is in de oorlog in 1941 of '42 verkocht. Waarheen is ons (nog) niet bekend. In het boek *Tjotter en Boatsjes* wordt het schip genoemd in het Nederlandsch Jachtregister 1924-25.

Website SSRP

Onze nieuwe website gaat rond 1 april (geen grap) live. Het resultaat van noeste, maar ook dankbare arbeid. We presenteren dan ook een geheel bijgewerkte schepenlijst (stamboek). Intussen hebben we ook veel beschikbare informatie van de schepen en hun historie kunnen digitaliseren. Het ligt in de bedoeling deze gegevens zoveel mogelijk aan de schepen te knopen en zo een goed beeld te kunnen presenteren van onze ronde en platbodems in het algemeen en de specifieke schepen daarin, door de vele jaren heen. Tenslotte dateert het oudste, ingeschreven schip uit 1820. Dit is het Fries jacht *Lytse Bever*, waarvan Peter Tolsma een aantal jaren geleden de hele geschiedenis in een boek heeft vastgelegd.

De in 2013 (her)ingeschreven schepen

Tjalk *Banjaard* - B0114
 Grundel *Wieke Mare* - D2179
 Vollenhovense bol *Visserseinde* - D2180
 Schokker *Anna* - D2181
 Enkhuizer bol *Vrouwe Johanna* - D0954
 Tjotter *Wearlamke* - C1451
 Zeeschouw *Orphus* - D0776
 Tjalk *Wii Sille 't Besiikje* - D2143
 Wyldsjitter *Goes* - C1239
 Kajuitschouw *Vrouwe Rixt* - C0989
 Zeeschouw *Fleanende Fisker* - C2182
 Lemsteraak *Dolfijn* - A+1498
 Lemsteraak *Zeearend* - D+1600
 Zeeschouw *Mazzel* - D1642

SSRP

De **Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten (SSRP)** is opgericht in 1955. De SSRP maakt samen met andere behoudsorganisaties deel uit van de Federatie Oud Nederlandse Vaartuigen (FONV), gesprekspartner van de overheid, beheerder van een restauratiefonds en een materialenfonds.

Secretariaat: Mw. Rita Eissens - van Goor,
 Stamboekbeheer: Jan Eissens
 050-4094094 secretariaat@ssrp.nl
stamboek@ssrp.nl